



SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX KADENCJA

Warszawa, dnia 25 czerwca 2019 r.

Druk nr 1194 S

SPRAWOZDANIE

KOMISJI USTAWODAWCZEJ

o projekcie uchwały w 100. rocznicę podpisania traktatu wersalskiego (druk nr 1194)

Marszałek Senatu w dniu 25 czerwca 2019 r. skierował do Komisji Ustawodawczej projekt uchwały w 100. rocznicę podpisania traktatu wersalskiego w celu rozpatrzenia go w pierwszym czytaniu.

Komisja na posiedzeniu w dniu 25 czerwca 2019 r. rozpatrzyła w pierwszym czytaniu przedstawiony przez wnioskodawców projekt uchwały, wprowadziła do niego poprawki i wnosi o przyjęcie przez Senat jednolitego, załączonego projektu uchwały.

Przewodniczący Komisji
Ustawodawczej
(-) Stanisław Gogacz

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia

w 100. rocznicę podpisania traktatu wersalskiego

Dnia 28 czerwca 1919 r. w sali lustrzanej wersalskiego pałacu królów Francji doszło do podpisania traktatu kończącego formalnie I wojnę światową i ustanawiającego pokój. Polska wraz z ponad dwudziestoma innymi państwami była współtwórczynią tego pokoju, mimo iż sama na mapę polityczną Europy wróciła niewiele wcześniej.

Moment podpisania dokumentu tak zapamiętał korespondent Polski odrodzonej, Adam Grzymała-Siedlecki: „W alfabetycznym porządku nazw państw wzywano delegatów do księgi traktatowej. Dość długo trzeba było czekać na literę »P«. Aż z fotela prezydiального zadźwięczał nam głos Clemenceau: La Pologne! Podnieśli się ze swoich miejsc Paderewski i Dmowski. [...] Twarz Paderewskiego skupiona, wzruszona była jakby ucieleśnioną modlitwą, do świętości tego momentu, jakim on jest dla Polski. Za tą modlitwą idzie Dmowski [...]. W oczach, w oczach – co za radość!!! [...] Jak dwa światła, odmienne w sobie, a w tej chwili złączone w jakąś konieczną całość, niosły się te dwie głowy przez salę zwierciadlaną Wersalu, by Polskę po raz pierwszy od niepamiętnych czasów podpisać w historii politycznej świata”.

Obrady konferencji w Paryżu trwały od stycznia 1919 r., a najważniejsze ustalenia stanowiły kompromis między sprzecznymi interesami głównych mocarstw, czyli USA, Wielkiej Brytanii i Francji. Traktat narzucony państwom centralnym, głównie Niemcom, i nieobecnej na konferencji Rosji, uwikłanej w rewolucję, miał być chroniony dzięki powstałej Lidze Narodów, w której kompetencjach było rozstrzyganie wszelkich sporów między państwami. Delegatami na konferencji reprezentującymi polskie postulaty byli Roman Dmowski, prezes Komitetu Narodowego Polskiego, uznanego przez ententę za reprezentację przyszłego państwa polskiego już w trakcie zmagania wojennych, oraz Ignacy Jan Paderewski, światowej sławy kompozytor i pianista, od stycznia 1919 r. prezydent Rady Ministrów, czyli premier zjednoczonego rządu RP. Mimo iż nie wszystkie polskie postulaty graniczne zostały spełnione, zgodnie stwierdzano wówczas, iż dzięki determinacji polskiej delegacji i wsparciu Francji byliśmy największymi beneficjentami podpisanego traktatu.

Pomimo iż pokój wersalski przetrwał jedynie 20 lat, to jednak stał się ważnym dokumentem epoki, dzięki któremu po ponad 120 latach niewoli zostaliśmy jako państwo uznani przez społeczność międzynarodową, a idea samostanowienia narodów stała się ważną wartością – choć nieraz łamaną w wieku XX – zobowiązującą państwa do poszanowania prawa innych do wolności i suwerenności.

W 100. rocznicę podpisania traktatu wersalskiego Senat Rzeczypospolitej Polskiej oddaje cześć polskiej delegacji reprezentującej państwo polskie podczas konferencji paryskiej, w uznaniu jej zasług w dziele odzyskania przez Polskę niepodległości. Wyrażamy także wdzięczność naszym ówczesnym sojusznikom zachodnim, szczególnie politykom francuskim, gospodarzom konferencji w Paryżu z prezydentem Raymondem Poincaré na czele.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.